De raad van de gemeente Harlingen

uw brief	ons nummer	datum	verzonden
	421957	12 mei 2026	
onderwerp	in behandeling bij	telefoonnummer	bijlagen
Rekenkameronderzoek democratische legitimiteit RES	M. Kremer	0517-492222	geen

Beste leden van de raad,

Op 24 april 2026 heeft de Rekenkamer Harlingen, in samenwerking met de Noordelijke Rekenkamer, het rapport *"Democratische legitimiteit van de Regionale Energiestrategie (RES) in de gemeente Harlingen"* aan uw raad aangeboden. Met deze brief reageren wij alsnog op de conclusies en aanbevelingen uit dit rapport. Wij betreuren het als college dat wij onze reactie niet eerder hebben gegeven. Het formele verzoek van de rekenkamer om te reageren op het concept rapport van de rekenkamer over de democratische legitimiteit van de RES heeft het college niet als zodanig herkend.
Wij reageren met deze brief alsnog.

Waardering en herkenning
Wij danken de rekenkamer voor het uitgevoerde onderzoek en de analyse. Wij herkennen de hoofdconclusie dat de democratische legitimiteit bij de totstandkoming van de RES 1.0 en het proces daarna onvoldoende expliciet was geborgd, met name waar het gaat om de zichtbare betrokkenheid van inwoners en maatschappelijke organisaties. De aanbevelingen sluiten aan bij onze eigen lessen uit het RES-proces en bieden goede handvatten voor verbetering.
Tegelijkertijd onderschrijven wij de nuancering van de Rekenkamer Harlingen dat participatie van inwoners en stakeholders wél heeft plaatsgevonden via aanpalende trajecten, zoals het door uw raad vastgestelde Programma Duurzaam Harlingen. Deze samenhang is in het RES-proces onvoldoende expliciet gemaakt. Wij begrijpen dat dit heeft bijgedragen aan het gevoel van afstand tussen het regionale traject en de lokale democratische besluitvorming.

Regionale context: RES Fryslân en Friese Energietafel
Het RES-bod van Harlingen maakt onderdeel uit van de Regionale Energiestrategie Fryslân, waarin gemeenten, provincie Fryslân en waterschappen

Postbus 10.000, 8860 HA Harlingen
Voorstraat 35, 8861 BD Harlingen
T 0517 492 222
E info@harlingen.nl

Ondertekend op: 12-05-2026 17:04
Ondertekend door:
Raud Dijkstra
Locatie: Harlingen
Reden: Digitaal ondertekenen

gezamenlijk afspraken maken over duurzame elektriciteit, warmte en energie-infrastructuur. Deze regionale samenwerking is noodzakelijk om nationale klimaatdoelstellingen te realiseren, maar brengt tegelijkertijd een spanningsveld met zich mee tussen regionale afstemming en lokale democratische legitimiteit.
De bestuurlijke afstemming binnen Fryslân vindt plaats via de Friese Energietafel. Dit overleg is bedoeld om regionale samenhang en voortgang te bewaken, maar is nadrukkelijk geen vervanging van de rol van de gemeenteraad. Wij onderschrijven de constatering uit het rapport dat de verbinding tussen regionale overlegstructuren en de lokale raad steviger en transparanter kan worden georganiseerd.

Reactie op de aanbevelingen
Wij nemen de aanbevelingen van de rekenkamer over en zullen deze als volgt uitwerken:

- Structurele borging van participatie
  Bij vervolgstappen in de energietransitie, waaronder de RES 2.0 en uitvoeringsprogramma's voor warmte en elektriciteit, wordt participatie van inwoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers expliciet vormgegeven en vastgelegd, in lijn met de participatieverordening en aanverwante documenten.
- Samenhang met lokaal beleid
  Regionale afspraken over de RES worden nadrukkelijker verbonden aan lokaal vastgesteld beleid, zodat voor raad en samenleving duidelijk is hoe regionale keuzes zich verhouden tot Harlinger ambities en besluiten.

Vervolg
Het college beschouwt het rekenkamerrapport als een leerstuk voor de verdere inrichting van de energietransitie. Deze transitie vraagt niet alleen om technische en financiële oplossingen, maar ook om zorgvuldige democratische verankering en een goed samenspel tussen raad, college, regio en samenleving. Met de uitvoering van de aanbevelingen wil het college hieraan invulling geven en uw raad (nog) beter in positie brengen.
Doordat inmiddels de participatiecode, de participatieverordening en aanverwante documenten door uw raad zijn vastgesteld, is de borging van participatie in zijn algemeenheid sterk verbeterd. Deze documenten passen wij ook toe op de vervolgstappen in de energietransitie.

Wij gaan er vanuit dat wij u voldoende hebben geïnformeerd.
Heeft u nog vragen dan kunt u deze schriftelijk indienen bij ons. Wij streven er naar deze voor de behandeling van het rapport in de besluitvormende raad van 20 mei te beantwoorden.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van de gemeente Harlingen,

J. van Delden
Secretaris

C.M. Sjerps
Burgemeester